

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü

Sayı: A.01.0.GNS.0.10.00.02-29348

Konu: Bilgi edinme

02 Mart 2011

Sayın Seda KALEM BERK

skalem@bilgi.edu.tr

İlgi: 15/02/2011 tarihli yazınız.

İlgi yazınıza konu, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısına ilişkin Yargıtay görüşünün bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Habip KOCAMAN

Kanunlar ve Kararlar Müdürü

EKİ:

1. Yargıtay görüşü (14 sayfa).

T.C.
YARGITAY
Birinci Başkanlığı

Sayı : C.02.0.YBB.0.07.2009/41 - 407
Konu:

02 / 03 / 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29.12.2008 tarih ve A.01.1.ADK/984 sayılı yazınız.

“Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı” ile ilgili
Yargıtay görüşü ilişikte gönderilmiştir.
Bilgi edinilmesini rica ederim.

Hasan GERÇEKER
Yargıtay Başkanı

Eki: Görüş.

HUKUK UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK KANUNU TASARISI İLE İLGİLİ YARGITAY GÖRÜŞÜ

Öncelikle belirtmek gerekir ki, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak benimsenerek yürürlüğe konulması düşünülen “Arabuluculuk Kanunu” ile elde edilmeye çalışılan amaçların önünde engel oluşturabilecek bir kısım olumsuzlukların, 04.10.2007 tarihinde Adalet Bakanlığı tarafından Başkanlığımıza gönderilen “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Tasarı Taslağına” yönelik olarak Yargıtay tarafından yapılan eleştiriler sonrasında kısmen giderilmiş olması memnuniyet vericidir.

Tasarı hakkında yeniden sorulan Kurumumuz görüşü, Yargıtay Dairelerinden alınan görüşler doğrultusunda şu şekilde oluşmuş bulunmaktadır.

Uyuşmazlıkların çözümünde bir alternatif çözüm yolu olarak öngörülen Tasarının genel gerekçesinden de anlaşılacağı gibi mahkemelerin iş yükünün azaltılmasının amaçlandığı da gözetildiğinde tasarının yasalaşması gerektiği konusunda genel görüş oluşmuştur.

Ancak; uyuşmazlığı Devlet yargısına götürmek suretiyle çözüme imkânı varken; sonucunda, uzlaşma ile bitip bitmeyeceği bilinmeyen üstelik ek bir masrafı gerektiren arabuluculuk sürecini tercih etmenin yararlarının neler olacağının açık bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir.

Gerekçede alternatif çözüm yöntemlerinin yargı sistemi ile rekabet içinde olmadığı gibi, yargısal yollara başvuru imkânının ortadan kaldırılmasının da amaçlanmadığı, Devlete ait olan yargı yetkisinin mutlak egemenliğine zarar vermeden uyuşmazlıkların daha basit ve kolay çözümünün amaçlandığı ifade edilmekte ise de alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak getirilmek istenen ve anılan tasarıda yer verilen arabuluculuk müessesesinin Anayasanın 2, 9, 138 ve 142. maddelerine aykırılık oluşturabileceği, Anayasada gerekli düzenleme ve değişiklik yapılmadan yasalaştığında, iptal davası ile karşılaşılacağı öngörülmelidir.

Ayrıca; öncelikle alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının, devletin yerleşik hukuk düzeni ile çatışan bir yapıya dönüşmesine elverişli bir ortam yaratmasına izin

verilmemelidir. Amaçlanan, hukuksal uyuşmazlıkların devlet yargısına alternatif bir yolla çözümü değildir ve olmamalıdır.

Günümüz çağdaş hukuk düzeninin yerini almak üzere geliştirilmesi de söz konusu edilmemelidir. İkincil yada çoğul hukuk düzeni düşüncelerinin kısa yoldan gerçekleştirilmesine elverişli bir yöntem olarak ortaya konulmasından kaçınılmalıdır. Yasal düzenlemelerin her şeyden önce bu çerçevede yapılmasına özen gösterilmelidir.

Yönetmeliğe çok geniş faaliyet alanı tanıyan tasarının başlangıçta endişe yaratması kaçınılmazdır.

Bu genel hususlar dışında maddelerle ilgili olarak tasarıda dikkate alınması gerekli hususlar aşağıda açıklanmıştır;

1. Madde;

Tasarının Birinci Bölüm başlığında “Kapsam ve Tanımlar” ifadesine yer verilmesine karşın, 1. maddenin kenar başlığında “uygulama alanı” denilmesi, kanunlarda terim birliğinin esas olması ilkesiyle bağdaşır görülmemektedir. 1. madde kenar başlığının bölüm başlığında olduğu gibi “Kapsam” olarak yazılması önerilir.

2. Madde;

Tasarının Tanımlar başlıklı 2. maddesinde; arabuluculuğun uyuşmazlığın tamamına veya bir kısmına ilişkin olabileceği eklenebilir.

3. Madde;

Tasarının İkinci Bölümü iradi olma ve eşitlik başlıklı 3. maddesinde; Arabuluculuk sürecinden vazgeçen tarafın sadece bu nedenle tazminat talebine maruz kalmayacağı belirtilmelidir.

5. Madde;

Birinci fıkrada; *“... taraflarca yapılan arabuluculuk daveti veya bir tarafın arabuluculuk faaliyetine katılma isteği, uyuşmazlığın arabuluculuk yolu ile sonlandırılması için taraflarca ileri sürülen görüş ve teklifler, arabuluculuk faaliyeti esnasında taraflarca ileri sürülen öneriler veya herhangi bir vakıa veya iddianın kabulü ve sadece arabuluculuk faaliyeti dolayısıyla hazırlanan belgelerin”*

